

NORGES HØYESTERETT

Den 26. august 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Bull og Stenvik i

HR-2024-1520-U, (sak nr. 24-104018STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Geir Olav Pedersen)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Tor Børge Nordmo)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte en anke fremmet etter straffeprosessloven § 321 andre ledd første punktum.
- (2) A, født 00.00.1960, ble 22. januar 2024 satt under tiltale av statsadvokatene i Troms og Finnmark for uaktsomt drap, jf. straffeloven § 281, uaktsom kjøring, jf. vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3, og hastighetsovertredelse, jf. vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8 skiltnummer 362 «Fartsgrense». De tre tiltalepostene knytter seg til samme hendelse natt til mandag 13. februar 2023.
- (3) Midtre Hålogaland tingrett avsa 19. april 2024 dom med slik domsslutning:
 - «1. A, født 00.00.1960, dømmes for overtredelse av straffeloven § 281, vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3, vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8 skiltnummer 362 «Fartsgrense», til fengsel i 1 – ett – år, jf. straffeloven § 79 bokstav a.
 2. A fradømmes retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 4 – fire – år regnet fra den dagen dommen er rettskraftig, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn (tapsforskriften) § 2-4 annet ledd, første punktum, jf. § 1-4 første ledd, annet punktum. Til fradrag kommer perioden føreretten har vært midlertidig beslaglagt, jf. tapsforskriften § 1-4 første ledd siste punktum. Ved gjennerverv av føreretten må A avlegge full ny førerprøve, jf. tapsforskriften § 8-3 siste ledd.
 - 3 A dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse å betale til B, født 00.00.2014, oppreisningserstatning med 180 000 – etthundreogåttitusen – kroner

4. A dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkynning å betale til C, født. 00.00.2010, oppreisningserstatning med 180 000 – etthundreogåttitusen – kroner.
5. A dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkynning å betale til D, født 00.00.1957, oppreisningserstatning med 180 000 – etthundreogåttitusen – kroner.
6. A dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkynning å betale til E, født 00.00.1956, oppreisningserstatning med 180 000 – etthundreogåttitusen – kroner.
7. Saksomkostninger idømmes ikke.

(4) A anket til lagmannsretten.

(5) Hålogaland lagmannsrett avsa 3. juni 2024 beslutning med slik slutning:

«Anken nektes fremmet.»

- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det er anført at lagmannsretten ikke har tatt stilling til sentrale anførsler om hvor i vegbanen fornærmedes kjøretøy var plassert. Foto fra ulykkesstedet viser to sett med hjulspor foran vogntoget tiltalte kjørte, noe som må ses i sammenheng med tiltaltes forklaring om at han bremsset fordi fornærmedes kjøretøy kom over i feil kjørefelt, og at dette medførte sleng på vogntogets tilhenger da tiltalte forsøkte å unngå sammenstøt. Lagmannsretten har heller ikke vurdert at tiltaltes uttalelser i samtale med AMK kan forstås i overensstemmelse med det han forklarte under hovedforhandlingen. Endelig har lagmannsretten ikke foretatt en vurdering av betydningen av nye opplysninger om fornærmedes psykiske helse sett opp mot hendelsesforløpet og skyldspørsmålet. Det er lagt ned påstand om at lagmannsrettens beslutning oppheves.
- (7) Påtalemyndigheten har kort anført at lagmannsrettens beslutning ikke er beheftet med saksbehandlingsfeil.
- (8) Høyesteretts ankeutvalg bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd.
- (9) Lagmannsretten nektet anken fremmet i medhold av straffeprosessloven § 321 andre ledd første punktum. Etter denne bestemmelsen kan en anke nektes fremmet når retten «finner det klart at anken ikke vil føre frem». Beslutningen skal være begrunnet, jf. § 321 fjerde ledd tredje punktum. Begrunnelsen må vise at lagmannsretten har foretatt en reell overprøving av tingrettens dom på bakgrunn av det som er anført i anken, jf. Rt-2008-1764 avsnitt 104–105. Det må fremgå at de feil som er påberopt ved tingrettens avgjørelse er oppfattet, og hvorfor det er klart at anken ikke vil føre frem, jf. HR-2017-373-U avsnitt 9 og HR-2023-1208-U avsnitt 9.
- (10) Tiltalen gjelder en trafikkulykke med dødsfølge. Tingretten kom til at ulykken skyldtes en feil ved bremsesystemet på tiltaltes vogntog, og at tiltalte var sterkt å bebreide for manglende

kontroll av kjøretøyet og for ikke å ha utvist større aktsomhet etter at en lampe på instrumentpanelet varslet om feilen.

- (11) I tingretten gjorde tiltalte gjeldende at ulykken ikke skyldtes bremsefeilen, men at han måtte foreta en plutselig og uforutsett manøver. Han forklarte at fornærmedes personbil kom mot ham i feil kjørefelt, og at han fikk sleng på tilhengeren i et forsøk på å unngå sammenstøtet. Tingretten utelukket denne delen av tiltaltes forklaring under henvisning til at kollisjonen inntraff i personbilens kjørefelt og at det heller ikke forelå noen holdepunkter for at den hadde vært over i feil kjørefelt forut for ulykken.
- (12) I forsvarerens støtteskriv til lagmannsretten angripes tingrettens bevisvurdering. Det vises blant annet til et fotografi som ble tatt av politipatruljen på ulykkesstedet kort tid etter ulykken. Ifølge forsvareren viser bilsporene på fotografiet at personbilen forut for kollisjonen må ha befunnet seg i feil kjørefelt, og det anføres at dette støtter opp under tiltaltes forklaring om årsaken til ulykken.
- (13) Lagmannsrettens beslutning inneholder ingen gjengivelse eller vurdering av anførselen om at fotografiet støtter tiltaltes forklaring. Lagmannsretten viser til tingrettens vurdering, men heller ikke i tingrettens dom er det noen vurdering av hvilke slutninger man kan utlede fra fotografiet. Det fremstår mot denne bakgrunn som uklart om tiltaltes anførsel er oppfattet, og hvorfor det etter lagmannsrettens syn er klart at anken ikke vil føre frem. Begrunnelsen er da ikke tilstrekkelig til å vise at lagmannsretten har foretatt en reell overprøving av tingrettens dom.
- (14) Etter dette må beslutningen oppheves.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Henrik Bull
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Are Stenvik
(sign.)